

Sygn. akt VIII RC 489/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Minkowska

Protokolant: st. sekretarz sądowy Beata Brocka

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniej P. B.

przeciwko K. B.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa rentę alimentacyjną od pozwanego K. B., ustaloną ugodą sądową zawartą w dniu 24 listopada 2008 r. przed Sądem Rejonowym w Szczecinie sygn. akt VII RC 676/08 na rzecz powódki małoletniej P. B. z kwoty po 200 złotych miesięcznie do kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie, poczynając od 17 października 2016 roku, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego K. B. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie) tytułem kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w punkcie I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 489/16

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki P. M. Ż. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na rzecz małoletniej powódki ugodą sądową z dnia 24 listopada 2008 r. z kwoty po 200 zł do kwoty po 800 zł miesięcznie płatne do dnia 5 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 1 listopada 2016 r w przypadku zawarcia ugody na którą zgodził się pozwany.(k- 2) .

W uzasadnieniu pozwu matka małoletniej powódki m.in. podniosła, że od czasu poprzednio zasądzonych alimentów ugodą sądową z dnia 24 listopada 2008 r. uległy znacznemu wzrostowi koszty utrzymania dziecka, zaś pozwany może w tych kosztach uczestniczyć w zakresie wyższym niż dotychczas.

Matka powódki na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2017 r. wyraziła zgodę na alimenty w wysokości 700 zł miesięcznie.

Pozwany wyraził ostatecznie zgodę na alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie poczynając od dnia 1 maja 2017 r. i zgodził się pomagać dziecku w matematyce.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia P. B. jest córką M. K. (obecnie Ż.) i K. B. pochodzącym z ich związku konkubenckiego.

K. B. i M. Ż. w dniu 24 listopada 2008 r., w sprawie VII RC 676/08, zawarli przed Sądem Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie ugodę sądową, zgodnie z którą K. B. zobowiązał się płacić na rzecz małoletniej powódki P. B. alimenty w wysokości po 200 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10-go każdego miesiąca do rąk przedstawicielki małoletniej powódki z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Dowód:

- odpis ugody sądowej, k. 14, akta sprawy VII RC 676/08

Małoletnia P. B. miała wówczas 3 lata. Mieszkała z matką. Małoletnia uczęszczała do przedszkola, które opłacał pozwany. Matka małoletniej pokrywała koszty utrzymania małoletniej w wysokości 200-300 zł miesięcznie. Pozwany w większości pokrywał potrzeby małoletniej.

M. Ż. miała wówczas 36 lat. Pracowała w Miejskim Zakładzie (...) jako goniec z wynagrodzeniem 850 złotych miesięcznie netto oraz Miejskim Zakładzie (...) jako motorniczy z wynagrodzeniem 1800 zł miesięcznie netto. Czyszn wynosił ją 340 zł miesięcznie, dodatkowo opłacała rachunki za gaz i prąd. Z poprzedniego małżeństwa posiada trójkę dzieci w wieku 17, 16, 8 lat.

Dowód:

- akta sprawy VII RC 676/08

Pozwany miał wówczas 32 lata. Pracował w Komendzie Miejskiej Policji w S. i z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 2400 zł miesięcznie netto. Pozwany utrzymywał kontakt z córką, przekazywał pieniądze na utrzymanie małoletniej, opłacał przedszkole w kwocie 230 zł, wpłacał kwotę 100 zł na fundusz inwestycyjny dla małoletniej. Mieszkał sam, koszty utrzymania mieszkania wynosiły 300 zł. Oprócz małoletniej nie posiada innych dzieci.

Dowód:

- akta sprawy VII RC 676/08

Matka powódki M. Ż., lat 45, z zawodu operator ruchowo-przewozowy, prowadzi działalność gospodarczą – usługi porządkowe i pielęgnacja ogrodów, z której uzyskuje dochód około 20 000 zł brutto miesięcznie.. Zatrudnia dwóch pracowników, spłaca kredyt za maszyny oraz spłaca kredyt leasingowy za samochód w wysokości 1730 zł miesięcznie. W związku z powyższym jej miesięczne wynagrodzenie wynosi około 4.000 złotych netto. Mieszka z małoletnią powódką oraz synem z poprzedniego małżeństwa. Koszt utrzymania mieszkania wynosi 1237 zł miesięcznie, w tym opłata za czynsz w wysokości 539 zł. Uważa, iż małoletnia nie poradzi sobie bez korepetycji w szkole, ze względu na niedotlenienie mózgu dziecka w czasie porodu.

Dowód:

- przesłuchanie M. Ż., k. 52-53
- zeznanie podatkowe k. 25-30
- zaświadczenie o dochodach, k. 56
- faktury k. 36, 46
- analiza opłat, k. 44

Małoletnia powódka P. B. ma 11 lat i chodzi do 5 klasy szkoły podstawowej. W szkole małoletnia powódka ma nieodpłatny indywidualny tok nauczania. Poza szkołą małoletnia ma trzy razy w tygodniu korepetycje z języka polskiego i matematyki. Koszt korepetycji wynosi 720 zł, matka powódki oraz pozwany pokrywali ich koszty po połowie. Wyżywienie miesięcznie to kwota 300 zł, wydatki na odzież i obuwie to 100 zł, wydatki szkolne 50 zł, partycypacja w 1/3 kosztów utrzymania mieszkania to kwota 230 zł.

Dowód:

- przesłuchanie M. Ż., k. 52-53
- przesłuchanie pozwanego K. B., k. 53

Pozwany K. B., lat 40, z zawodu policjant. Pracuje w Komendzie Miejskiej Policji, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 3750 zł. Mieszka sam w bursie, za którą płaci 340 zł, z czego jest mu zwracana kwota 300 zł. Koszt utrzymania pozwanego wynosi 500 zł miesięcznie. Posiada samochód marki S., kupiony w 2010 r.

Pozwany sprawuje opiekę nad córką, jak podaje, w równym stopniu co matka powódki. Pozwany, podczas pobytu małoletniej u niego, pokrywa wszelkie koszty jej utrzymania, w tym również kupuje jej buty. K. B. uważa, iż małoletnia nie potrzebuje już korepetycji, jest w stanie pomóc córce z matematyką. Pozwany wpłaca na program inwestycyjny dla małoletniej powódki 200 zł miesięcznie.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego K. B., k. 53
- rozliczenie podatkowe, k. 21-23
- świadectwo uczestnictwa w programie inwestycyjnym, k. 24
- zaświadczenie o dochodach, k. 58

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Żądanie pozwu oparto o przepis art. 138 k.r.o., zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Poprzez zmianę stosunków, o których mowa w ww. przepisie należy rozumieć każdą zmianę w sferze osobistej i majątkowej, zarówno uprawnionego, jak i zobowiązanego, która wpływa na zakres usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, jak i możliwości zarobkowe zobowiązanego, a w konsekwencji także na wysokość zobowiązania alimentacyjnego. Wskazuje się przy tym, że sama różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, uzasadnia przyjęcie, że nastąpił wzrost potrzeb dziecka, wynikający m.in. z rozpoczęcia przez nie edukacji szkolnej, socjalizacji rówieśniczej, czy większych potrzeb w zakresie wyżywienia, zakupu odzieży itp. Powyższe z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków związanych z zaspokajaniem tych potrzeb przez rodziców dziecka (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965 r., I CZ 135/64, niepubl.).

Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznacza natomiast przepis art. 135 § 1 k.r.o., w myśl którego zależy on od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka określa art. 96 k.r.o., zgodnie z którym rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień. Nie budzi wątpliwości, że każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci mieszkania, wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia itp.

Zakres możliwości zarobkowych zobowiązanego podlega ocenie z punktu widzenia wynagrodzenia, jakie ten otrzymywałby przy pełnym wykorzystaniu swoich sił i możliwości, nie zaś wynagrodzenia rzeczywiście otrzymywanego. Podkreśla się przy tym, że rodzic winien dzielić się z dziećmi nawet skromnym wynagrodzeniem, a nadto, że dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej, niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 5 stycznia 1956 r., III Cr 919/55, OSN 1957, poz. 74).

Przy uwzględnieniu powyższego, rolą Sądu w pierwszej kolejności było ustalenie, czy od ostatecznego orzeczenia w przedmiocie alimentów, nastąpiła przewidziana art. 138 k.r.o. zmiana stosunków.

W niniejszej sprawie ocenić należy, iż miała miejsce zmiana stosunków uzasadniająca zmianę wysokości alimentów. Małoletnia wówczas uczęszczała do przedszkola, obecnie chodzi do szkoły podstawowej. Zwiększyły się zatem wydatki na edukację dziecka, jak również koszty specyficzne, związane z zajęciami dodatkowymi. Zmieniła się również sytuacja finansowa pozwanego. Ponadto pozwany ostatecznie uznał powództwo co do kwoty 500 zł.

Tym samym, zaszyły przesłanki do podwyższenia alimentów.

W ocenie Sądu usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki to partycypacja w kosztach związanych z utrzymaniem mieszkania, koszty nauki oraz koszty związane z wyżywieniem, zakupem środków higienicznych oraz zapewnienia małoletniej przedmiotów do nauki, zabawy. Matka małoletniej oceniła koszty wyżywienia małoletniej na 300 złotych, wskazane koszty nie wzbudzają wątpliwości Sądu. Dodatkowo do kosztów tych należałoby doliczyć partycypację w 1/3 opłat za mieszkanie w kwocie 230 zł. Zajęcia dodatkowe w postaci korepetycji to wydatek 360 zł. Sąd uznał jedynie, że kwota 300 zł na odzież, obuwie i wydatki w szkole miesięcznie jest kwotą zawyżoną, wobec czego w oparciu o zasady doświadczenia życiowego przyjął, iż miesięczne koszty odzieży i obuwia wynoszą 100 zł a wydatki szkolne 50 zł. Usprawiedliwione potrzeby dziecka winny być ocenione nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych osób zobowiązanych do jego utrzymania oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku. W szczególności pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustalaniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 21 maja 1975 r. III CRN 72/75 OSNPG 1975/10 poz. 48 str. 35).

Sumując to wszystko, Sąd ocenił usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki na kwotę około 1200 złotych miesięcznie. Nie jest to kwota wygórowana tym ,bardziej ,że małoletnia ze względu na stan zdrowia wymaga zwiększonych wydatków.

W ocenie Sądu, każde z rodziców powinno w takim samym stopniu przyczyniać się do utrzymania małoletniej powódki. Rodzice wykonują swój obowiązek alimentacyjny, poprzez opiekę i wychowanie małoletniej po równo. W takim przypadku zasadnym jest aby w takim samym zakresie ponosili oni również koszty utrzymania małoletniej, wobec czego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz córki alimenty w wysokości 500 zł. Zdaniem Sądu, z aktualnie uzyskiwanego dochodu, nawet po jego pomniejszeniu o wyżej wskazane, usprawiedliwione koszty własnego utrzymania, pozwany jest w stanie w chwili obecnej płacić alimenty w ww. wysokości, zwłaszcza, że od czasu poprzedniego orzekania w przedmiocie alimentów wzrosły jego dochody (z 2400 zł do 3750 zł miesięcznie), a ponadto pozwany uznał powództwo w zakresie kwoty 500 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd częściowo uwzględnił żądanie strony powodowej i podwyższył alimenty należne od pozwanego K. B. na rzecz małoletniej powódki P. B. z kwoty po 200 zł do kwoty po 500 zł miesięcznie, począwszy od dnia 17 października 2016 r., tj. od dnia wniesienia pozwu. Tym bardziej ,że jak wniosła matka powódki w pozwie strony ustaliły ,że zawrą ugodę na alimenty po 800 zł. miesięcznie (k- 2)

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

Sąd dokonał oceny dowodów zebranych w sprawie w trybie art. 233 k.p.c.

Sąd dał wiarę dokumentom przedłożonym przez strony.

Sąd dał wiarę M. Ż. co do jej dochodów i kosztów utrzymania córki. Z tym że Sąd przyjął, iż koszty odzieży, obuwia i wydatków szkolnych nie wynoszą 300 zł, a odpowiednio 100 zł i 50 zł. Nadto Sąd przyjął, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniej wynoszą około 1200 zł miesięcznie. Nie są to koszty nadmierne i umożliwiają małoletniej zdobycie odpowiedniego wykształcenia i dbanie o stan zdrowia. Jednocześnie Sąd uwzględnił jej sytuację majątkową i koszty utrzymania.

Sąd dał wiarę K. B., co do okoliczności jego możliwości zarobkowych i majątkowych oraz jego kosztów utrzymania. Z kolei Sąd nie dał mu wiary co do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej, bowiem wbrew jego twierdzeniom przyjął, iż wynoszą one około 1200 zł miesięcznie. Kwota 500 + przyznawana na potrzeby dziecka nie jest wliczana do dochodów uzyskiwanych przez rodzica a jest przeznaczana dodatkowo na rozwój dziecka i nie ma wpływu na wysokość alimentów.

Sąd wydał wyrok na podstawie ustalonego wyżej stanu faktycznego oraz na podstawie treści: art. 138 k.r.o., art. 135 § 1 k.r.o., art. 96 k.r.o. i art. 233 k.p.c.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c. strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Stosownie do treści art. 113 ust. 1 u.k.s.c., kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Zasadne jest, zdaniem Sądu, obciążenie pozwanego obowiązkiem zapłaty nieuiszczonych przez stronę powodową kosztów sądowych, które stanowią 5 % dwunastokrotności różnicy między podwyższoną a dotychczasową płaconą kwotą alimentów. Zgodnie bowiem z art. 22 k.p.c. w sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń za jeden rok, a stosownie do treści art. 13 ust. 1 u.k.s.c., opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe; wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu. W związku z powyższym Sąd orzekł, jak w punkcie III wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie rygor natychmiastowej wykonalności znajduje podstawę w art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. zgodnie, z którym Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty - co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące, o czym Sąd orzekł w punkcie IV wyroku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.